

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 5. november 2017

Kirke dag: Allehelgensdag/A

Tekst: Es 60,18-22; Åb 7,1-17; Matt 5,1-12

Salmer:

SK & LL: 402 * 568 * 571 * 566 * 784

I 1800-tallet skrev Christian Richardt et syngespil, som vi nok i dag vil kalde en musical, over eventyret om Tornerose. I dette syngespil møder vi, efter at Tornerose har stukket sig på tenen og er faldet i søvn i slottet bag forbandelsens tjørnehæk, en flok unge mænd, prinser af ædel byrd på vej gennem skoven mod slottet. Den ene er flottere end den anden; rigere, dygtigere, klogere, stærkere, snedigere, modigere. Vi følger dem på vejen, hvor de muntre hinanden op samtidig med, at de tydeligt lader skinne igennem, at alle de andre kan lige så godt gå hjem igen, for jeg, den enkelte af dem, besidder alt det, der skal til for at hæve fortryllelsen og vinde den skønne Tornerose. De er sammen på vejen, og dog er de på vej for sig selv.

I skoven møder de en gammel mand. En klog gammel mand. Han fortæller dem, at det er en håbløs mission, de er ude på. I hvert tilfælde håbløs med deres indstilling. Intet af det, de roser sig af, kan bryde forbandelsen over Tornerose og slottet, og ingen nok så stor styrke kan kæmpe sig vej gennem tjørnehækken. Men når man er ung og har en ung, smuk prinsesse i udsigt, så er gamle mænds råd og meninger altså ikke noget, man kan tage alvorligt. Forelskelse gør blind, siges det jo. Og gamle mænd har ikke forstand på ungdom og liv og kærlighed.

Der er dog én af de unge mænd, der ikke helt kan slå den gamle mands ord ud af hovedet. Så han bliver alene tilbage hos den gamle, da den unge flok af håbefulde prinser drager videre.

”Er der intet håb over hovedet?” spørger han den gamle. ”Jo,” siger den gamle. ”Men hverken hjernens kløgt eller sværdets styrke kan besejre heksens forbandelse. Når du kommer til slottet” siger den gamle, ”skal du stille dig foran tjørnehækken, og så skal du synge.” ”Synge?” spørger den unge prins. ”Ja, du skal synge ud af dit hjerte som sang du for dit eget liv. Og du skal synge følgende ord...” Og så gav den gamle mand den unge prins de ord, der ville være løsenordet mod heksens forbandelse.

Prinsen var noget skeptisk, da han gik fra den gamle mand i skoven og nu alene, for de andre var jo gået i forvejen, begav sig på vej til slottet med den sovende Tornerose. Da han nåede frem, var tjørnehækken stadig i sin fulde styrke, og alle de andre unge mænd lå besejrede rundt om i skoven. Opgaven var umulig, sagde de til ham. Efter nogen overvejelse stillede den unge prins sig foran tjørnehækken med slottet indenfor, lod sit sværd blive i skeden, og af håb og kærlighed sang han med hjertet ordene fra den gamle mand. Og forbandelsen blev ophævet og han kunne gå lige ind og kysse den sovende Tornerose og tage hende i sin favn.

Med en lille omskrivning har vi den gamle mands ord i salmebogen i den salme, vi skal synge til sidst, nemlig salmen *Altid frejdig, når du går veje, Gud tør kende*.

Da er livet ej så svært,
døden ikke heller – som det lyder i salmens sidste linier.

Løsenordet ophævede forbandelsen og gav håbet liv, og livet blev fyldt af kærlighed. Kraften lå i løsenordet, men uden den

unges tro på løsenordet, ville det ikke være blevet udtalt. Kærlighedens livskraft kan fylde håbet, fordi der er en vej ind i hjertet på den unge via troen. Og fordi troen retter sig mod en kraft, kærlighedens kraft, uden for sig selv, kan håbet opfyldes. Altså en bevægelse mellem to, som skaber en forbindelse og et fællesskab. Et troens, håbets og kærlighedens fællesskab.

Det er værd at bemærke, at det er ordet, der er styrken. Det er ikke den unges kærlighed eller tro. Men det er den unges kærlighed og tro, der får den unge prins til at sige ordet, der har styrke og liv og sejr.

Et sådan løsenord har vi også i dagens ord af Jesus. Det er ordet 'Salig' "Salige er..." siger Jesus flere gange, og tilføjer nogle situationer, aspekter af livet, hvor vore liv sættes i relation til Gud og andre mennesker.

Den første salighed gælder de fattige i ånden. Det er ofte blevet misforstået, at det skulle handle om mindre intelligente mennesker. Det handler om de fattige i forhold til Gud. Det fortælles, at da Luther døde, fandt man på bordet i værelset, hvor han døde, en seddel hvorpå der stod: Vi er tiggere, ikke andet. Luthers mening er, at i forhold til Gud kan vi ikke andet end være tiggere. Vi kan ikke andet end håbe på, trygle om, bede om at få Guds nåde. Vi kan ikke kræve den. Vi kan ikke tage den. Vi kan modtage den. Og uden Guds nåde er vi fattige; men med Guds nåde, ja, der siger Jesus, at Himmeriget er vores: "Salige er de fattige i ånden, for Himmeriget er deres." Salige er de, som ikke kan andet end vende sig til Gud som tiggere, for Himmeriget er deres.

Nåden gør os rige. Nåden, som vi bliver givet, og som gør os salige. Men vi er ikke i stand til at modtage den, hvis ikke vi indser, at den netop kun kan modtages og ikke kræves. Og vi

kan ikke bede, tigge om den, medmindre det er fordi, vi tror på, at nåden kan gives os. Troen får os altså til at tigge om nåden, og med nåden modtaget har vi dét, som gør os salige. Deri er liv, tro, håb og kærlighed i et evigt perspektiv. Troen vender sig mod noget uden for os selv; men det kommer os til del, helt parallelt med, at prinsen havde troen på den andens ord; men prinsen fik prinsessen. Når vi har troen på Jesu ord, så får vi saligheden. Saligheden ligger der, men kan kun modtages i tro.

Salig er noget, vi gøres til. Næsten alle steder i Bibelen er 'salig' oversat med lykkelig, fordi vi står lidt famlende overfor, hvad ordet salig egentlig betyder. Vi bruger det ikke særligt meget i dag. Men er lykkelig den rigtige betydning? Et stykke af vejen. Men der er den afgørende forskel, at lykken, kan jeg godt selv være skyld i. Ja, der er jo endda et ordsprog, der hedder, at enhver er sin egen lykkes smed. Lykken kan jeg skabe. Saligheden kan jeg ikke skabe, den kan jeg kun modtage. Årsagen til salighed er en anden, nemlig Gud.

Alligevel er det et løsenord. Når Jesus siger om os, at vi er salige, så siger han om os, at vi ikke længere er bundet, for nu at bruge billedet fra Tornerose, så er vi ikke spærret inde bag en tjørnehæk og ikke forbandet til evig søvn. Det ondes magt er brudt og liv og kærlighed er vore vilkår. Håbet er opfyldt.

Salige er I... Salige er vi, når vi tror ham, som taler således om os og til os. Salige deri, at døden ikke er vor eneste fremtidsmulighed. Salige deri, at livet er vor fremtid. I troen på Jesus er livet fremtiden.

Vi ser det i billedet med den store hvide flok på vej ind i himlen. "Det er dem," som det hedder i teksten, "som kommer fra den store trængsel, og som har vasket deres klæder og gjort dem hvide i Lammets blod." Vi skal være salige deri, at vi skal

frelses fra trængslen og leve i Guds herlighedsrige, og tilbede Lammet på sin himmelske trone. Vi skal se Jesus ansigt til ansigt med kærlighed.

Jesus frelser sine troende børn fra trængslen. Fra det liv, hvor sult og tørst, gråd og klage, smerte og pine, forfølgelse og uretfærdighed, skuffelse, nederlag, svigt, løgn, ufred, håbløshed, magtesløshed og had møder os i andre menneskers handlinger eller er resultatet af vore egne handlinger. Men når vi i det liv ikke kan andet end erkende, at sådan er livet, sådan handler vi nogle gange overfor hinanden; når vi ikke kan andet end erkende, at vi skilles fra hinanden af mange forskellige årsager, og den mest konsekvente er døden, og det kan vi ikke selv råde bod på, og derfor kan vi ikke andet end tigge og håbe på Guds nåde og retfærdighed ved Jesu død på korset, ved Lammets blod; når vi indser alvoren og sandheden i det og kun kan tigge om Guds nåde som værn mod synd og død, da skal vi gøres salige og stilles noget andet i udsigt. Da ophæves ondskab og død som eneste og endegyldige perspektiver for vore liv.

Og således saliggjorte kan vi hente styrke og kraft til også at overvinde ondskab og død os imellem. Da vil vi se de tjørnehække, som vokser op imellem os, åbne sig, forbandelsen hæves, og vi kan gå ind i hinandens liv og elske i fællesskab, som prinsen gik gennem tjørnehækken og levede med sin prinsesse. Vi ved godt, at de skulle også dø en dag, for det var kun til deres dages ende, at de levede lykkeligt. Vi ved også, at vi skal skilles fra hinanden, for den erkendelse har vi smerteligt erfaret i vore kares død. Men kærligheden har helt andre styrker og muligheder, når vi ser, at de eneste og endegyldige perspektiver for livet ikke er kærlighedens ophør og død, men evighedens herlighed ved kærlighedens kilde og salighedens Herre, Jesus Kristus.

Jesus gør os salige, når vi lever i troens forhold til ham og i kærlighedens forhold til vore medmennesker. Da kan livet alligevel godt være en trængsel og døden er os sikker; men vi skal udfries og frelles derfra, og Gud vil tørre hver tåre af vore øjne. Da skal vi være med i lovprisningen af himmelske dimensioner, og med alle engle synge til kærlighedens glæde og livets sejr:

Amen! Pris og lov og visdom og tak og ære og magt og styrke er vor Guds i evighedernes evigheder. Amen!”